

บทที่ 1

บทนำ

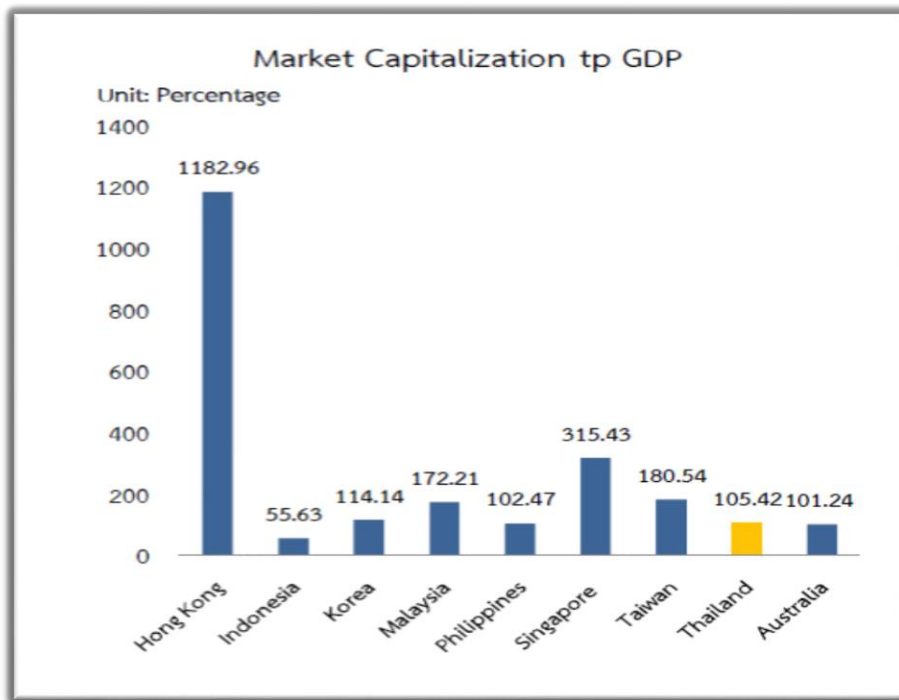
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ คือ ในประเทศที่มีระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงนั้นมักจะพบว่ามีการสร้างพื้นฐานทางการเงินที่ดีควบคู่กัน หากพิจารณาถึงบทบาทของตลาดทุน โดยมีหน้าที่สนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจ ในประเทศที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือทางการเงินในตลาดทุนรูปแบบต่างๆ ได้หลากหลาย มักมีข้อได้เปรียบในด้านการทำธุรกิจและการได้รับความสนใจจากผู้ระดมทุนและผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ถือได้ว่าตลาดทุนช่วยเสริมสร้างสถานะความคล่องตัวของธุรกิจและสร้างความสมดุลด้านระบบการเงินให้กับเศรษฐกิจของประเทศ

การแข่งขันของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ แม้ว่ากลุ่มตลาดหลักทรัพย์จะให้บริการตลาดหลักทรัพย์เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย แต่มีการเปิดเสรีทางการเงินและความเชื่อมโยงในตลาดทุนโลกจึงส่งผลให้กลุ่มตลาดหลักทรัพย์ ต้องแข่งขันกับคู่แข่งทางธุรกิจมาโดยต่อเนื่อง บริษัทจดทะเบียนที่ต้องการระดมทุนสามารถไปจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศได้ ส่วนผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ให้ผลตอบแทนการลงทุนที่ดีหรือเพื่อกระจายความเสี่ยง เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับภาวะเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ

โดยในปี 2555 หากเปรียบเทียบภาพรวมขนาดของตลาดทุนประเทศไทยกับตลาดทุนทั่วโลก ซึ่งขนาดของตลาดทุนวัดจากมูลค่าตลาดหรือมูลค่าหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ของแต่ละประเทศ พบว่า ตลาดทุนของประเทศไทยยังล้าหลังและมีการเจริญเติบโตอย่างล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ จากภาพที่ 1 จะเห็นว่าขนาดของตลาดทุนประเทศไทยมีสัดส่วนร้อยละ 105.42 ต่อ GDP ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านของกลับมีการขยายตัวของหลักทรัพย์ที่มากกว่าการเติบโตของ GDP ในสัดส่วนที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดทุนของฮ่องกงและสิงคโปร์ซึ่งมีขนาดของตลาด

ทุนคิดเป็นร้อยละ 1,182.96 และ 315.43 ต่อ GDP (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง,2555)

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ภาพที่ 1.1 เปรียบเทียบภาพรวมของตลาดทุนประเทศไทยกับตลาดทุนทั่วโลก

ในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากตารางที่ 1.1 พบว่าในกลุ่มธุรกิจการเงิน มีมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันเป็นอันดับ 1 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557) แสดงให้เห็นว่าทั้งนักลงทุนภายในประเทศและภายนอกประเทศให้ความสนใจในกลุ่มธุรกิจการเงิน โดยเฉพาะกลุ่มธนาคาร เป็นกลุ่มธุรกิจหลักของระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆต่างก็ต้องการเงินทุนเพื่อใช้ในการลงทุน และแหล่งเงินทุนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศคือ ธนาคารพาณิชย์ จึงทำให้หลักทรัพย์กลุ่มธนาคารมีปริมาณการซื้อขายสูงอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ภาวะเศรษฐกิจสภาพคล่องในระบบการเงิน ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ดังนั้น วิธีการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญเพื่อให้ให้นักลงทุนสามารถใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุน เพื่อให้ได้อัตราผลตอบแทนสูง

ตารางที่ 1.1 อันดับของกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เดือน
เมษายน 2557

ลำดับที่	กลุ่มหลักทรัพย์	มูลค่าการซื้อขายเฉลี่ย ต่อวัน (ล้านบาท)	คิดเป็นร้อยละ
1	กลุ่มธุรกิจการเงิน	2,513.56	19.99
2	กลุ่มบริการ	2,424.86	19.28
3	กลุ่มทรัพยากร	2,319.39	18.44
4	กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	1,956.34	15.56
5	กลุ่มเทคโนโลยี	1,768.06	14.06
6	กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	779.37	6.20
7	กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	705.76	5.61
8	กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	109.19	0.87

ที่มา : SET Index Highlight

จากตารางที่ 1.2 เมื่อพิจารณามูลค่าการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ของกลุ่มธนาคารในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 เดือนเมษายน 2557 พบว่าในกลุ่มหลักทรัพย์ธนาคารกสิกร
ไทยจำกัด (มหาชน) มีมูลค่าการซื้อขายมากที่สุดและรองลงมาเป็น กลุ่มหลักทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ
จำกัด (มหาชน)

ตารางที่ 1.2 แสดงข้อมูลมูลค่าการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 เดือนเมษายน 2557

ลำดับ	หลักทรัพย์	ชื่อย่อ	มูลค่า (ล้านบาท)
1	ธนาคารกสิกรไทยจำกัด(มหาชน)	KBANK	1.505.11
2	ธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน)	BBL	948.23
3	ธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน)	KTB	809.71
4	ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน)	SCB	715.54
5	บริษัท แอล เอช ไฟแนนซ์เซียล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	LHBANK	238.11
6	ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	KKP	92.15
7	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	TMB	88.43
8	บริษัท ทูมธนชาติ จำกัด (มหาชน)	TCAP	85.58
9	บริษัท ทีสโก้ไฟแนนเซียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TISCO	65.54
10	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	BAY	14.27
11	ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	CIMBT	10.01

ที่มา : settrade(2557)

จากการกล่าวข้างต้นทำให้การศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาถึงคำถามที่ว่า หลักทรัพย์ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในสถานะการณ์เกิดการคลังใกล้ เมื่อนำข้อมูลวิชาการมาวิเคราะห์และหาความสัมพันธ์แบบสุดโต่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นอย่างไร เพื่อต้องการประมาณว่าหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารเหมาะสมแก่การลงทุน เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจของนักลงทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาสภาพสภาวะของกลุ่มธนาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2) เพื่อประมาณและวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารกับราคาดัชนีหลักทรัพย์โดยใช้วิธีมูลค่าสุดโต่งแบบคู่ (Bivariate Extreme Value) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) เพื่อทราบถึงทิศทางและการปรับตัวของกลุ่มหลักทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2) เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจของนักลงทุนในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหุ้นในกลุ่มธนาคารกับดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) ซึ่งในกลุ่มธนาคารจะศึกษา 2 กลุ่มคือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน): (BBL) และ ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน): (KBANK) เพราะว่า ใน 2 กลุ่มธนาคารนี้ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีมูลค่าการซื้อขายสูงสุด

1.5 นิยามศัพท์

ดัชนีราคาหุ้น (Stock Price Index) หมายถึง เครื่องมือทางสถิติที่แสดงการเคลื่อนไหวของราคาหุ้นโดยรวมในตลาดหลักทรัพย์ ถ้าดัชนีมีค่าสูงหรือลดขึ้นหมายความว่า ราคาส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์สูงหรือลดขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาหุ้นในวันฐาน

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) หมายถึง ดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งคำนวณได้จากหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ ดัชนี SET Index เป็นการคำนวณแบบถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด โดยการเทียบมูลค่าตลาดในปัจจุบันของหลักทรัพย์ (Current Market Value) กับมูลค่าตลาดหลักทรัพย์ในวันฐานของหลักทรัพย์ (Base Market Value) ซึ่งก็คือวันที่ 30 เมษายน ปี 2518 โดยมีค่าดัชนีเริ่มต้นที่ 100 จุด

ตลาดหุ้น หมายถึง เป็นสถานที่สำหรับซื้อขายแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ระยะยาว ของ บริษัทมหาชน จำกัด ซึ่งถือว่าเป็นตลาดรอง ทำการซื้อขายเฉพาะหลักทรัพย์ที่ได้ออกจำหน่ายให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปแล้วเท่านั้น หลักทรัพย์ระยะยาว จะประกอบไปด้วยตราสารหนี้ และตราสารทุนซึ่งประกอบไปด้วย หุ้นสามัญหุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิแบบต่าง ๆ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ และ หน่วยลงทุน เป็นต้น

ราคาปิด (Closing Price) หมายถึง ราคาตลาดของหลักทรัพย์แต่ละหลักทรัพย์ ที่มีการซื้อขายเป็นราคาสุดท้ายของแต่ละวัน ในกรณีที่หลักทรัพย์ใดไม่มีการซื้อขายในวันนั้นจะใช้ราคาปิดของวันทำการก่อนแทน

ค่าสุดโต่ง (Extreme value) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการแปรผลจากค่าสุดโต่งซึ่งสามารถแบ่งค่าสุดโต่งออกเป็นช่วงเวลาเป็นแบบคู่ๆและนำค่านั้นมาแปรผลตามทฤษฎีค่าสุดโต่งซึ่งมูลค่าความเสี่ยงสุดโต่งสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ มูลค่าความเสี่ยงสุดโต่งโดยใช้การกระจายแบบ Bivariate Generalized Extreme Value Distribution และ Bivariate Generalized Pareto Distribution

มูลค่าความเสี่ยง (ย่อ VaR) หมายถึง ผลขาดทุนสูงสุดที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยผู้ลงทุนอาจประสบผลขาดทุนมากกว่ามูลค่าความเสี่ยงได้ แต่โอกาสที่จะเกิดขึ้นมีน้อยมาก

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง การบริหารจัดการและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆโดยลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรรับได้ ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุดัชนีประสิทธิผลหรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ

การลงทุน หมายถึง การเก็บสะสมสินทรัพย์เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้น โดยผู้ลงทุนต้องยอมรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นในการตัดสินใจนำเงินออมดังกล่าวมาลงทุนจึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบและศึกษาข้อมูลเป็นอย่างดีก่อนการลงทุนเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามที่ผู้ลงทุนคาดหวังและเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุน

ราคาตลาด (Market Price) คือ ราคาของหลักทรัพย์ใดๆในตลาดหลักทรัพย์ที่เกิดจากการซื้อขายครั้งล่าสุดเป็นราคาที่สะท้อนถึงความต้องการซื้อและความต้องการขายของผู้ลงทุนโดยรวมในขณะนั้น

มูลค่าตามราคาตลาด (Market capitalization) หมายถึง เป็นมูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใดๆที่คำนวณขึ้น โดยใช้ราคาตลาดของหุ้นนั้นคูณกับจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

ผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ (Security return) หมายถึง ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง (Realized return) และผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected return) ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงเป็นผลตอบแทนที่เกิดขึ้นหลังจากความจริงได้เกิดขึ้นหรือได้รับผลตอบแทนนั้นแล้วส่วนผลตอบแทนที่คาดหวัง